

UDENRIGSMINISTERIET

Dato: 16. december 2014

Spørgsmål fra Udenrigsudvalget til udenrigsministeren af 20. november 2014. URU alm. del. spm. 46 stillet af Søren Espersen (DF).

Spørgsmål 46

Vil ministeren oplyse, hvilken nation som ejede Judæa og Samaria (Vestbredden) før 15. maj 1948 – og på hvilket statsretligt grundlag?

Svar:

Den danske regering ses ikke umiddelbart tidligere at have taget formelt stilling til, hvilken stat, om nogen, der i tiden før 15. maj 1948 ”ejede Judæa og Samaria (Vestbredden)”.

En nærmere gennemgang af de faktiske omstændigheder, der førte til etableringen af staten Israel, og perioden frem til 2002 kan bl.a. findes i udtalelse af 9. juli 2004 om de juridiske konsekvenser af etableringen af en mur i de besatte områder fra Den Internationale Domstol i Haag (præmis 70 – 78). Regeringen noterer sig på den baggrund, at Domstolen blandt andet hæfter sig ved, at FN's Generalforsamling i resolution 181(II) af 29. november 1947 anbefalede Det forenede Kongerige (UK) og alle andre medlemmer af FN at vedtage og implementere Delingsplanen, som opererede med to uafhængige stater, en jødisk og en arabisk, samt et internationalt regime for Jerusalem. Den arabiske befolkning i området og de arabiske stater afviste Delingsplanen, og en væbnet konflikt brød ud. Delingsplanen blev ikke implementeret, men der etableredes en våbenstilstandslinje (”den grønne linje”). Konflikten mellem parterne i 1967 resulterede blandt andet i Israels besættelse af området øst for ”den grønne linje”. Sikkerhedsrådet vedtog i opfølgning heraf resolution 242 af 22. november 1967, der fastslår, at en retfærdig og vedvarende fred i Mellemøsten bl.a. skal være baseret på tilbagetrækning af Israels væbnede styrker fra, som det hedder i den engelske version af resolutionen, ”territories occupied in the recent conflict.” En række senere vedtagelser af FN-organer har støttet tanken om en forhandlet løsning på konflikten, der indebærer etableringen af en palæstinensisk stat, således som der allerede er etableret en jødisk stat i området. At en politisk aftale mellem parterne skal være baseret på en to-statsløsning har endvidere bred opbakning i verdenssamfundet og ligger til grund for eksisterende og tidligere fredsinitiativer.

I ovennævnte udtalelse fastslår den Internationale Domstol i Haag, at i henhold til folkeretlig sædvaneret er et område at anse for besat, når det faktisk er placeret under kontrol (”authority”) af den fjendtlige styrke, og at besættelse kun udstrækkes til territorium, hvor sådan kontrol er

blevet etableret og kan håndhæves af besættelsesmagten. Domstolen fastslår videre, at de omtalte områder, herunder Østjerusalem, er at betragte som besat af Israel efter konflikten i 1967. Denne konklusion nås, uden at Domstolen tager stilling til, hvilken stat eller enhed, der eventuelt måtte have territorialhøjhed over området.

Regeringen kan tilslutte sig Domstolens analyse og konklusion, herunder at Israel er underlagt forpligtelser som besættelsesmagt i de besatte områder. Regeringen finder endvidere, at en endelig fredsaftale bør være baseret på en aftale mellem parterne, samt at Israel indtil en sådan aftale måtte være indgået i overensstemmelse med den humanitære folkeret bør afstå fra handlinger, der tilsigter at ændre de besatte områders status. Regeringen finder ikke, at en stillingtagen til, hvilken stat, om nogen, der måtte have (haft) territorialhøjhed over området, er en forudsætning for denne holdning.